

ФІЛОСОФІЯ ТВОРЧОСТІ ПОЕТА-ЛАУРЕАТА США МАКСІН КУМІН

*Олександр Лук'яненко
Олександра Сальнікова*

Максін була у всьому першопрохідником, хоча сама писала, що все, що мала у житті було «з других рук» (secondhand) [1]. Вона була провідною єврейською поетесою у ту добу, коли було важко бути одночасно і тим, і іншим. Але вона змогла пробитися крізь таке «вороже» середовище чоловіків. В одному з ранніх інтерв'ю поетеса зізнавалася, що у середині ХХ століття найвищим компліментом для неї довго лишалося порівняння, що вона пише як чоловік [2]. Її фемінізм був доволі явним. Ще у 1958 р., коли вона прийшла на роботу у коледж Тафтс університету Гарварда разом з колегою Альбертою Артурс (Alberta Arthurs), у майбутнім першою-жінкою деканом факультету англійської. Першою кампанією за права жінок стала боротьба... за жіночий туалет на факультеті! До приходу перших леді – Кумін та Альбертс – на роботу його там взагалі не існувало [3]. А в 1998 р. вона та поетка Каролін Кайзер (Carolyn Kizer) пішли у відставку з посади канцлерів Академії американських поетів (the Academy of American Poets) на знак протесту проти відсутності жінок і представників етнічних меншин у керівництві організації [4].

Цим Кумін була повною протилежністю своїй рідній матері. Як згадувала поетеса, для її батьківської феміністичний рух був чимось космічним, що та не могла зрозуміти та пояснити [5]. Хоча коли саме прийшла ідея співчуття до жіночого руху, Кумін згадати точно не могла. Навіть у 1970-х роках Максін продовжувала писати вірші від імені чоловіка-ліричного героя. Прикладом цього є її збірка «Відлюдник...». Кумін писала її з точик зору чоловіка, бо була упевнена, що американське суспільство не сприйме жінку-філософа [3]. У зрілому ж віці жага змагальності з чоловічим світом згасла, а тому слова «Ви пишете, як єврейська жінка» стали найвищою похвалою за всі інші [2]. Єврейське питання голосно поставало зі сторінок її творів. Так, у вірші «Відвідуючи Тридцяті» (The Thirties Revisited), вона змальовує польську столицю у переддень Голокосту (Soon enough the uncles will give thanks / for GI uniforms to choose / and go off tough as terriers to dig their holes. Warsaw will excrete its last Jews):

*«Дуже скоро дядьки віддячать,
що обрали уніформу американських рядових
і кинулись, як тер'ери, рити нори.
Варшава викине своїх останніх євреїв» [6].*

Саму Другу світову війну поетеса називала «необхідним злом». Кумін зауважувала, що жодна війна та мілітарний конфлікт після неї не відповідав цьому критерію. Особливим вододілом у людській системі цінностей Максін назвала Голокост, про який американка дізнався у підлітковому віці. Найяскравішим спогадами того часу був образ батька, який часто плакав в їдальні над столом, читаючи листи від їхніх родичі з Польщі або ж від людей, які носили одне й те ж саме прізвище. Всі вони благали вислати їм хоч скільки грошей для того, аби вижити. Батько Максін спонсорував багатьох польських євреїв довго, аж поки уже не мав банальної можливості переказувати кошти за кордон [5].

Кумін з неймовірною простотою писала про домашніх тварин, екскременти та фермі та бруд на весняних дорогах. Сама ж зазначала, що немає жодного предмету, який би був поза межами творчості. Все залежало від того, як творець ліпив із нього вірш [7]. Проте, ця свобода вибору предметів віршотворення формувалася в Кумін повільно. На її настрої багато в чому вплинула творчість Карла Шапіро (Karl Shapiro). У його виданні 1942 р. «Людина, місце й річ» (Person, Place, and Thing) Кумін побачила, що класичні теми переставали бути центром поезії. Шапіро з легкістю писав про машину писав Buick, про аптеки та расизму на території кампуса університету. Максін зізнавалася, що навіть і не здогадувалася, що можна було упевнено писати про навіть про муху – огидну дрібненьку істоту, яка, тим не меш, ставала сучасницею творця. А тому з легкістю претендувала на звання героїні його творів [8]

Та її власна поезія – це більше стоїцизм, аніж просте замилювання природою. Її улюблений стиль – соціальне споглядання, в якому можна з легкістю звертатися до глобальних проблем жіноцтва, воїн, релігійних протиріч, голоду та політичних криз [9]. Хоча більшість критиків зауважували, що кращі вірші Кумін були присвячену саме рідному дому, бо ж ті, у яких вона торкалася великих політичних проблем або ж ставлення людства до рідної планети краще було читати як прозу, аніж як приклади поезії [4].

Так, скажімо, у вірші «Мульчування» (“Mulching”) зі збірки «Є що косити» (“Still to Mow”) Поетеса вдало поєднує своє повсякдення з глобальними світовими проблемами. Готуючи мульчування для брокколі, кукурудзи, капусти та чотирьох видів квасолі, жінка знаходить старі газети, заголовки яких розказують їй про торттури, терористів-смертників і голод... Вона зауважує, що відчуває себе безпорадним громадянином країни, яку колись любила, коли бачить, як «у цій купі газет скупчилося горе» [10]. Можливо, саме тому сама Максін говорила. Що її вірші про коней та ферму є такими ж віршами-свідченнями, як і суспільно зорієнтовані твори, що стосуються великої політики [6].

ЛІТЕРАТУРА

1. Schultz, Philip. Postscript: Maxine Kumin (1925-2014) // The New Yorker [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.newyorker.com/books/pageturner/postscript-maxine-kumin-1925-2014>
2. Dame, Enid. Maxine Kumin // Jewish women's archive [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://jwa.org/encyclopedia/article/kumin-maxine>
3. Pride, Mike. Being Maxine Kumin // Concord Monitor [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.concordmonitor.com/home/8050665-95/being-maxine-kumin>
4. Fox, Margalit. Maxine Kumin, Pulitzer-Winning Poet With a Naturalist's Precision, Dies at 88 // The New York Times [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.nytimes.com/2014/02/08/books/maxine-kumin-pulitzer-winning-poet-dies-at-88.html?_r=0
5. Pride, Mike. In her own words: Poet Maxine Kumin on growing up and settling down // Concord Monitor [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.concordmonitor.com/home/8155070-95/in-her-own-words-poet-maxine-kumin-on-growing-up-and-settling-down>
6. Deniord, Chard. An interview with Maxine Kumin [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.thefreelibrary.com/An+interview+with+Maxine+Kumin.-a0217042711>
7. Marquard, Bryan. Maxine Kumin, 88; Pulitzer Prize-winning poet // Globe Staff – February 08, 2014. – The Boston Globe [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.bostonglobe.com/metro/2014/02/08/maxine-kumin-verse-and-prose-pulitzer-prize-winning-poet-captured-family-friendship-and-natural-world/2SaudL6d0uAcZ1DusTBVdN/story.html>
8. Pride, Mike. Maxine Kumin, Pulitzer Prize-winning poet, dies at 88 // [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.concordmonitor.com/community/town-by-town/warner/10582624-95/maxine-kumin-pulitzer-prize-winning-poet-dies-at-88>
9. Maxine Kumin // Портал «Сучасні американські поети» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.modernamericanpoetry.org/poet/maxine-kumin>
10. Schude, Matt. Maxine Kumin, Pulitzer Prize-winning poet, dies at 88 [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.washingtonpost.com/entertainment/books/maxine-kumin-pulitzer-prize-winning-poet-dies-at-88/2014/02/08/30a6faf0-901d-11e3-b46a-5a3d0d2130da_story.html